

Redningsaksjonar Nigardsbreen 2004-2017

The logo for Vestlandsforskning features the text 'VESTLANDSFORSKING' in a large, bold, black sans-serif font. Below it, 'FOSSHAUGANE CAMPUS' is written in a smaller, bold, black sans-serif font. To the right of 'FOSSHAUGANE CAMPUS', the word 'SOGNDAL' is written vertically in a very small, black sans-serif font. The background of the logo is a light blue, textured surface with a white horizontal band at the bottom.

VESTLANDSFORSKING
FOSSHAUGANE CAMPUS SOGNDAL

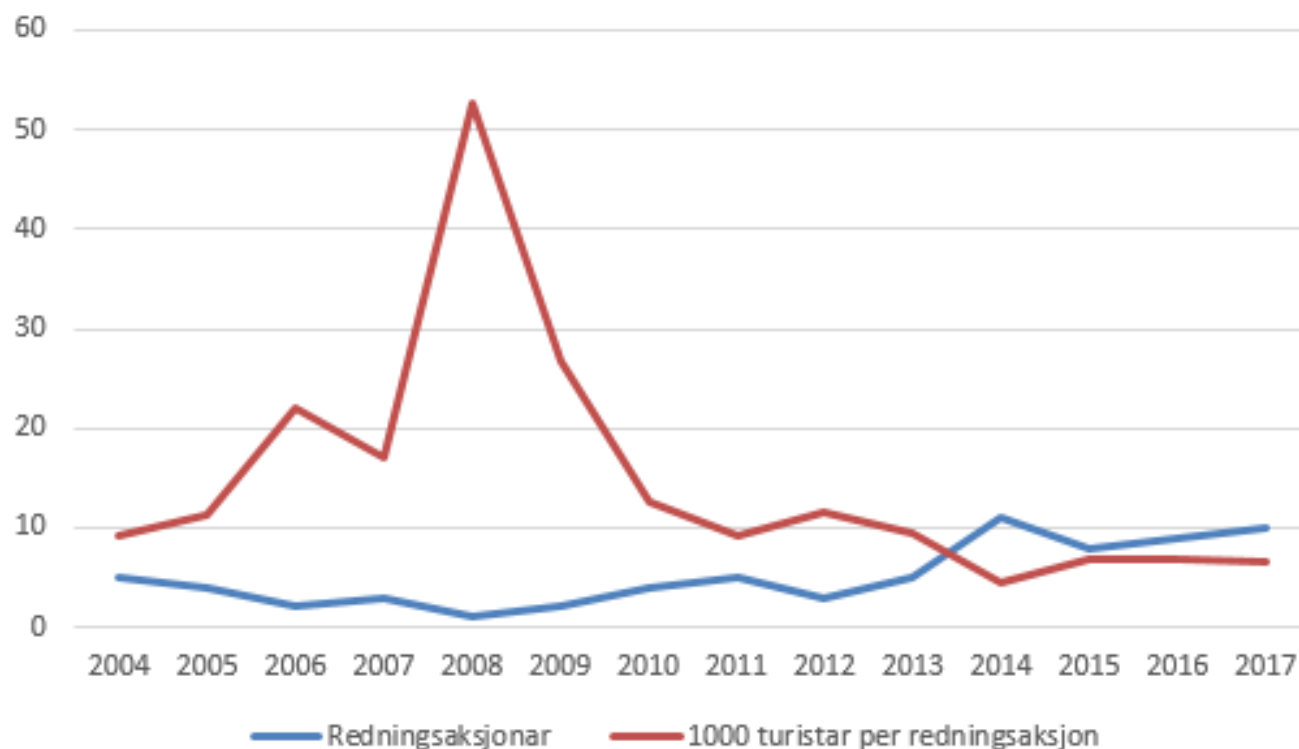
Eivind Brendehaug, 20. sept 2018

Datagrunnlag

- Dei fleste redningsaksjonane på Nigardsbreen vert utført av ambulansetenesta til Helse Førde ved innringing til:
 - Akuttmedisinsk operasjonssentral, 113
- Meir kompliserte redningsaksjonar vert leia av lokal redningssentral (Politimeister) og hovudredningssentralen for Sør-Norge, tlf: 112
- Turistar som har kome seg til legevakt ved eigen hjelp ikkje med i tala
- Oppsummert:
- I perioden 2006 til 2010 var det relativ få skader ifht tal turistar
- Frå 2013-2014 vart det ein dobling i tal redningsaksjonar

Nigardsbreen

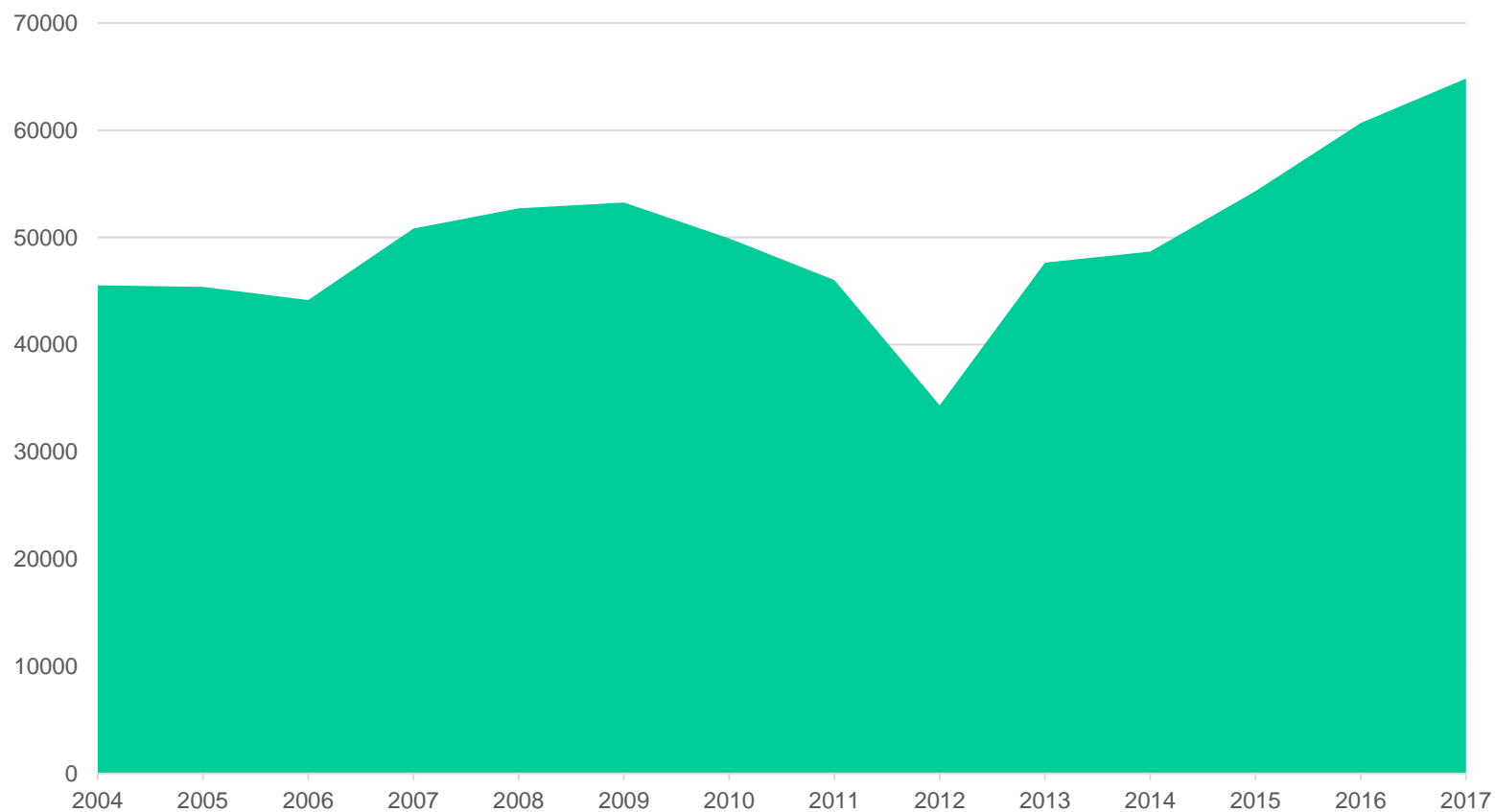
Tal redningsaksjoner og turistar (i tusen) per aksjon



År	Redningsaksjoner
2004	5
2005	4
2006	2
2007	3
2008	1
2009	2
2010	4
2011	5
2012	3
2013	5
2014	11
2015	8
2016	9
2017	10

Tal turistar

Tal turistar registrert av Brevegen AS



Type skade

- Før 2011 var alle aksjonane grunna brot/skade av arm el fot
- Frå 2011 kjem det inn andre type skade, med maks i 2014 då 50% er anna skade
- I den grad anna skade er spesifisert er det kuttskade, hodeskade, fall, i vatnet, skårfast, død.

Mange turistar trur dei er trygge

- Forsking ved Universitetet i Bergen¹ viser at den einskilde turist trur dei er mindre utsett for risiko enn andre turistar:
 - Ein trur at risikoen for den typiske turist og den gjennomsnittlege turist er høgare enn for dei sjølve
- Dette viser at turistane har ein optimistisk vrangførestilling ifht risiko
- Utfordring å informere om risiko med ein slik vrangførestilling:
 - After all, *'it does not happen to me'*
- Skriftleg informasjonstiltak vil ha avgrensa effekt for ein del turistar
- ¹Larsen, S., & Brun, W. (2011). "I am not at risk - typical tourists are"! Social comparison of risk in tourists. *Perspectives in Public Health*, 131(6), 275-279.

Eksempelet Trolltunga

- I 2016 var det ca 50 redningsaksjonar på stien til Trolltunga
- Sumaren 2017 vart det etablert «fjellvakt» som gav turistane informasjon og råd.
- Tiltaket bidrog til nedgangen i talet redningsaksjonar



Foto: Tale Hauso/nrk

Behov for sammenheng mellom mål og tiltak

- Dersom målet er ingen alvorlege ulykker ved Nigardsbreen er skriftleg informasjon ikkje nok
- Hittil har tiltaka bygd på ein optimistisk oppfatning av i kva grad ein kan påverke **alle** turistene sin åtferd vha. av informasjon
- Det vil alltid vere turistar som ikkje respekterer skilting og sperringar
- Dersom målet er ingen alvorlege ulykker må ein ta i bruk andre tiltak enn skriftleg informasjon!
- Behov for vurdering av kva heimel Friluftslivslova gir for at kommunen kan regulere ferdselen i Nigardsbreområdet